

Białystok, 12 czerwca 2026 r.

INFORMACJA PRASOWA

PODLASIE SERCE MŁODEJ GENEALOGII. JUBILEUSZOWA GALA 5. EDYCJI OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU „BEZ KORZENI NIE ZAKWITNIESZ”

Podlaskie serce Chorten Areny w Białymstoku zatętniło dziś historią tworzoną przez najmłodszych. 12 czerwca 2026 roku odbyła się tam uroczysta gala finałowa jubileuszowej, 5. edycji ogólnopolskiego konkursu genealogicznego „Bez korzeni nie zakwitniesz. Moja Wielka i Mała Ojczyzna”. Wydarzenie, organizowane wspólnie przez Archiwa Państwowe oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej, zgromadziło setki uczniów, nauczycieli, rodziców oraz zaproszonych gości z całego kraju, stając się wielkim świętem pamięci i międzypokoleniowego dialogu. Do konkursu zgłoszono prace z kilkuset szkół podstawowych. Laureaci z całej Polski odebrali nagrody z rąk dra Pawła Pietrzyka, Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych oraz Magdaleny Traczk-Rapały z Ministerstwa Edukacji Narodowej. – *Ta edycja okazała się absolutnie przełomowa. Poziom prac kompletnie nas zaskoczył – uczniowie przestali traktować biogramy swoich przodków jak suche wypracowania, a stali się prawdziwymi detektywami historii. Zamiast przepisywać daty z pamięci, ruszyli do archiwów, badali stare akta metrykalne i analizowali unikalne dokumenty z domowych szuflad. Najbardziej niesamowite jest to, jak genialnie połączyli tradycyjne poszukiwania z nowoczesną technologią. Tworzyli rodzinne podcasty, filmy dokumentalne, a nawet używali sztucznej inteligencji, żeby ożywić stare fotografie i lepiej zrozumieć tło historyczne tamtych lat. Te projekty udowadniają, że historia zyskała dla nich ludzką twarz – nie jest już nudnym rozdziałem z podręcznika, ale żywą, fascynującą opowieścią, którą sami odkryli* – informuje dr Paweł Pietrzyk, Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych.

Coś więcej niż historia – most między pokoleniami

Założeniem konkursu „Bez korzeni nie zakwitniesz. Moja wielka i mała Ojczyzna” jest zainteresowanie młodzieży tematyką poszukiwań genealogicznych. W konkursie mogli wziąć udział uczniowie szkół podstawowych z klas 4-8. Zadaniem uczestników było stworzenie drzewa genealogicznego i opisanie dziejów swojej rodziny na podstawie m.in.

rozmów z bliskimi oraz informacji zaczerpniętych z dokumentów i zdjęć znalezionych w archiwum rodzinnym i w Archiwach Państwowych.

Choć konkurs „Bez korzeni nie zakwitniesz” ma silne podłoże naukowe, jego najpiękniejszy wymiar rozgrywa się poza murami szkół i archiwów – przy rodzinnych stołach. Udział w tym projekcie to dla młodych ludzi wyjątkowy pretekst, by odłożyć na bok smartfony, usiąść z dziadkami czy rodzicami i po prostu zacząć rozmawiać. Otwieranie zakurzonych pudeł ze zdjęciami, dotykanie pamiątek sprzed lat i słuchanie rodzinnych anegdot rodzi emocje, których nie zastąpi żaden podręcznik. Uczniowie z zaskoczeniem odkrywają, że ich przodkowie mierzyli się z podobnymi wyzwaniem, kochali, podróżowali i budowali świat, w którym żyjemy dzisiaj. To właśnie te szczere, wielopokoleniowe rozmowy – pełne śmiechu, a czasem i wzruszeń – są największą wartością konkursu. Pokazują one młodzieży, że nie są samotnymi wyspami, ale częścią wielkiej, fascynującej opowieści, która daje im siłę i dumę na przyszłość. Warto brać w tym udział, bo te spisane i nagrane wspomnienia zostaną w rodzinach na zawsze.

Tegoroczna odsłona okazała się pod każdym względem przełomowa. Po raz pierwszy w historii konkursu wprowadzono etap szkolny (rozegrany w marcu 2026 r.), nadano mu nowoczesną identyfikację wizualną, a nad całością merytoryczną czuwała pierwsza oficjalna Ambasadorka – znana influencerka genealogiczna Natalia Lipowicz. Ponadto, po raz pierwszy za koordynację projektu odpowiadał tandem dwóch instytucji: Archiwum Państwowe w Białymstoku oraz Archiwum Państwowe w Suwałkach.

Nowoczesna historia

Podczas gali w Białymstoku głos zabrali liderzy instytucji, które od lat budują fundamenty pod historyczną świadomość młodych Polaków. **Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych, dr Paweł Pietrzyk**, podkreślał ogromny wpływ konkursu „Bez korzeni nie zakwitniesz” na młodych ludzi, wskazując, że inicjatywa nie tylko rozwija ich zainteresowanie historią i własnymi korzeniami, ale także kształtuje ważne kompetencje i postawy. Zaznaczył, że konkurs ma dużą wartość edukacyjną i społeczną oraz wyraźnie pokazuje, jak bardzo takie działania są dziś potrzebne:

– Konkurs to niezwykle cenne chwile spędzone z bliskimi. To te momenty pasjonujących rozmów, przeglądania starych fotografii, odkrywania zaskakujących faktów, odnajdywania dokumentów i zadawania pytań. To budowanie więzi i odkrywanie własnej tożsamości. A to jest wartość, której nie da się zmierzyć żadną punktacją. Dlatego wierzę, że wszyscy uczestnicy konkursu odnaleźli radość i satysfakcję już w samym przygotowywaniu prac. To, co zrobiliście ma niezwykłą wartość. I to nie tylko dzisiaj, ani w tym momencie, kiedy odbierzecie nagrodę. To będzie miało znaczenie za rok, za dziesięć lat, za kolejne pokolenie. Bo dzięki Wam historie Waszych rodzin zostały odkryte

na nowo, zapisane i opowiedziane dalej. Wierzę, że udział w konkursie zaowocuje Waszym coraz większym zainteresowaniem genealogią i prowadzeniem domowych archiwów. Niech to będzie początek nowej pasji i kolejnych historii, które dopiero czekają na odkrycie – podkreślił dr Paweł Pietrzyk.

Głos ze strony resortu edukacji, współorganizatora wydarzenia, zabrała reprezentantka, Magdalena Traczuk-Rąpała, która przeczytała list od **Pani Barbary Nowackiej, Ministry Edukacji Narodowej:**

– Poprzez projekty edukacyjne oparte na rozmowach z bliskimi, kwerendy w archiwach rodzinnych oraz w bezcennych zasobach Archiwów Państwowych – Konkurs niewątpliwie uwrażliwia ludzi młodych na znaczenie pamięci, dziedzictwa i szacunku dla przeszłości, a jednocześnie kształtuje obywatelskie i patriotyczne postawy, poczucie tożsamości narodowej, jak również zainteresowanie historią lokalną, regionalną i narodową. Tym serdeczniejsze podziękowania składam wszystkim osobom, które przyczyniły się do sukcesu tegorocznej edycji Konkursu. Dziękuję archiwistom, Archiwom Państwowym za wszelkie konsultacje, a kuratoriom oświaty za wsparcie organizacyjne. W sposób szczególny gratuluję uczniom – ich zaangażowania, dociekliwości i pięknych świadectw rodzinnych historii; nauczycielom – dziękuję za merytoryczną opiekę, inspirację oraz innowacyjne wykorzystanie projektów w pracy dydaktycznej. Dzięki Państwa współpracy Konkurs pozwolił budować mosty między pokoleniami i rozwijać kompetencje, które z pewnością będą towarzyszyć dzieciom i młodzieży przez całe życie – czytamy w liście.

Swoją obecnością wydarzenie zaszczycił również **dr hab. Tadeusz Truskolaski, Prezydent Miasta Białegostoku:**

– Udział w konkursie to nie jest narysowanie drzew, tylko tak naprawdę tworzyliście wspianą sztukę. Bardzo się cieszę, że wzięliście udział w tym ogólnopolskim konkursie, i że ma on finał właśnie w Białymstoku. Osiągnęliście naprawdę coś wspianego i mam nadzieję, że po pierwsze dzisiaj zostaniecie docenieni, ale że to co zdobyliście zostanie z Wami przez długie lata i przekażecie to kolejnym pokoleniom, którym będzie łatwiej znaleźć tą swoją drogę do tożsamości. Bardzo gratuluję wszystkim, którzy wzięli udział – powiedział Prezydent.

Podziękowania skierowano do gospodarzy tegorocznego finału: **Dyrektora Archiwum Państwowego w Białymstoku, dra Marka Kietlińskiego oraz Dyrektora Archiwum Państwowego w Suwałkach, Sławomira Filipowicza.** Wspólna koordynacja działań przez ośrodki w Białymstoku i Suwałkach ukazała ogromny potencjał regionu.

Wydarzenie poprowadzili:

- Natalia Lipowicz - ambasadorka konkursu „Bez korzeni nie zakwitniesz”, influencerka genealogiczna „Po leniwemu” i autorka videoporadnika młodych genealogów:

<https://youtu.be/7Hk2eXcvOIQ?si=MQFGBH45-BL1RFgE>

- oraz Grzegorz Pilat – dziennikarz Polskiego Radia Białystok, prezenter programu „Najbliżej Ciebie”.

5. Edycja w liczbach i wielkie emocje

Po oficjalnych przemówieniach goście obejrzeni dynamiczną prezentacją multimedialną prezentującą uczestników tegorocznych zmagania i ich przyjaciół oraz nauczycieli, a czas oczekiwania na werdykt umilił widowiskowy, nowoczesny występ taneczny formacji FAIR PLAY CREW.

Najważniejszym punktem programu było oczywiście nagrodzenie autorów najbardziej poruszających i dopracowanych projektów genealogicznych. Laureatów wyłoniono w dwóch grupach wiekowych:

Laureaci w kategorii klas IV-VI szkół podstawowych:

1. **Bartłomiej Antonik**, kl. 4, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Konieczkowej, opiekunka merytoryczna: Agnieszka Strzała, województwo podkarpackie
2. **Maja Bil**, kl. 6, Szkoła Podstawowa nr 8 im. Bolesława Zygmunta Wirskiego w Chełmie, opiekunka merytoryczna: Marzena Stadnik, województwo lubelskie
3. **Irena Krupa**, kl. 5, Społeczna Szkoła Podstawowa nr 7 STO im. ks. prof. Józefa Tischnera w Krakowie; opiekunka merytoryczna: Paulina Jakubiak, województwo małopolskie
4. **Gabriel Pietrzyk**, kl. 6, Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 11 w Kielcach, opiekunka merytoryczna: Marzena Piotrowska, województwo świętokrzyskie
5. **Magdalena Rajewska**, kl. 4, Szkoła Podstawowa w Podgórzu, opiekunka merytoryczna: Małgorzata Pikalska, województwo mazowieckie
6. **Natalia Rozenberg**, kl. 5, Szkoła Podstawowa w ZSP im. Jana Pawła II w Rudnikach, opiekunka merytoryczna: Aleksandra Banaszek-Lis, województwo śląskie

7. **Hanna Wasilewska**, kl. 6, Prywatna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 2 im. Noblistów Polskich w Krakowie, opiekunka merytoryczna: Joanna Kozłowska, województwo małopolskie
8. **Natalia Ząbkiewicz**, kl. 6, Szkoła Podstawowa nr 54 z Oddziałami Integracyjnymi w Częstochowie, opiekun merytoryczny: Michał Nowak, województwo śląskie

Wyróżnienia:

1. **Jan Frątczak**, kl. 6, Szkoła Podstawowa nr 37 im. H. Sienkiewicza z Oddziałami Sportowymi w Bydgoszczy, opiekunka merytoryczna: Emilia Chrebor-Paciorek, województwo kujawsko-pomorskie
2. **Jan Osiecki**, kl. 5, Szkoła Podstawowa im. ABP. A. J. Nowowiejskiego w Słupnie, opiekunka merytoryczna: Katarzyna Pietrzak, województwo mazowieckie

Laureaci w kategorii klas VII-VIII szkół podstawowych:

1. **Aleksandra Gorczyca**, kl. 8, Szkoła Podstawowa nr 9 w Rzeszowie, opiekunka merytoryczna: Anna Gargała, województwo podkarpackie
2. **Weronika Gumienny**, kl. 8, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Obrońców Westerplatte w Opolu, opiekunka merytoryczna: Aleksandra Kwiecińska, województwo opolskie
3. **Eliza Kosińska**, kl. 7, Szkoła Podstawowa Związku Nauczycielstwa Polskiego w Łodzi, opiekunka merytoryczna: Aleksandra Jędrzejewska, województwo łódzkie
4. **Lena Romankiewicz**, kl. 8, Szkoła Podstawowa nr 48 w Gdańsku, opiekunka merytoryczna: Urszula Kołdys, województwo pomorskie
5. **Stanisław Sitek**, kl. 7, Społeczna Szkoła Podstawowa Milanowskiego Towarzystwa Edukacyjnego w Milanówku, opiekunka merytoryczna: Agata Markiewicz, województwo mazowieckie
6. **Barbara Starostka**, kl. 7, Szkoła Podstawowa im. św. Franciszka w Warszawie, opiekunka merytoryczna: Katarzyna Rybarczyk, województwo mazowieckie
7. **Laura Wardziak**, kl. 8, Szkoła Podstawowa AMS we Wrocławiu, opiekunka merytoryczna: Magdalena Myszkowska-Kaszuba, województwo dolnośląskie
8. **Zofia Złotkowska**, kl. 7, Szkoła Podstawowa nr 1 im. ks. Stanisława Konarskiego w Lublinie, opiekunka merytoryczna: Marta Goździowska-Łubkowska, województwo lubelskie

Wyróżnienie:

Oktawian August Łaski, kl. 7, Społeczna Szkoła Podstawowa Milanowskiego
Towarzystwa Edukacyjnego w Milanówku, opiekunka merytoryczna: Agata
Markiewicz, województwo mazowieckie

Poza oficjalnymi nagrodami rzeczowymi, na uczestników czekała niespodzianka – każdy z laureatów otrzymał specjalne wydanie gry planszowej „James Archiwista”, stworzonej przez Archiwum Państwowe w Katowicach, która w przygodowy sposób przybliży realia pracy z dokumentami.

Przekazanie pąteczki – kierunek Rzeszów!

Zgodnie z tradycją konkursu, pod koniec gali nastąpił symboliczny moment „przekazania pąteczki” organizatorom kolejnej odsłony. Prowadzący odczytali uroczysty komunikat od autorki pamiątkowego linorytu, wyjaśniający głęboką ideę projektu. Następnie dyrektorzy z Białegostoku i Suwałk uroczyście przekazali grafikę na ręce Dyrektora Archiwum Państwowego w Rzeszowie, które oficjalnie zostało ogłoszone koordynatorem i gospodarzem finału 6. edycji konkursu „Bez korzeni nie zakwitniesz”.

Oficjalną część uroczystości zakończyło pamiątkowe zdjęcie grupowe wszystkich laureatów wraz z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych i przedstawicielami ministerstw, po którym na salę wjechał gigantyczny, jubileuszowy tort.

Patronat Honorowy: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Bez korzeni
nie zakwitniesz

5. edycja konkursu
genealogicznego dla klas 4–8
szkół podstawowych

**Stwórz drzewo
genealogiczne
i zakwitnij!**

Szczegóły na:
archiwarodzinne.gov.pl
men.gov.pl

***

Archiwa Państwowe to instytucje, które zajmują się gromadzeniem, przechowywaniem, konserwowaniem oraz udostępnianiem dokumentów i akt publicznych, mających znaczenie dla historii kraju i jego obywateli. Działają na podstawie przepisów prawa, w tym ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, i są częścią systemu administracji publicznej. Archiwa państwowe pełnią istotną rolę w ochronie dziedzictwa narodowego, umożliwiając badania naukowe, ale także zapewniając dostęp do dokumentów w celach administracyjnych, prawnych, naukowych czy genealogicznych. Archiwa Państwowe składają się z 3 archiwów o charakterze centralnym z siedzibą w Warszawie: Archiwum Głównego Akt Dawnych – przechowującego najważniejsze dokumenty państwa polskiego od średniowiecza do zakończenia I wojny światowej, Archiwum Akt Nowych – przechowującego wytworzone po 1918 r. akta władz centralnych, instytucji i stowarzyszeń o charakterze ogólnopolskim, Narodowego Archiwum Cyfrowego – przechowującego dokumentację fotograficzną, dźwiękową oraz filmową powstałą od początków XX w., 29 archiwów o charakterze regionalnym wraz z oddziałami zamiejscowymi – przechowujących źródła historyczne do dziejów regionu. W Archiwach Państwowych przechowywane są najważniejsze źródła do historii państwa polskiego m.in. dokument Zbiluta z 1153 r. (najstarszy akt prawny sporządzony w Polsce), dokumenty królów i książąt, dokumenty lokacyjne miast np. Krakowa z 1257 r., oryginały Unii Lubelskiej z 1569 r. oraz Konstytucji 3 Maja z 1791 r., dokumenty ważnych osobistości historycznych m.in. Ignacego Jana Paderewskiego, Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Daszyńskiego, dokumenty Biura Odbudowy Stolicy dotyczące prac budowlanych prowadzonych w Warszawie po II wojnie światowej, a także setki tysięcy fotografii z Polski i świata m.in. pochodzących ze zbiorów „Ilustrowanego Kuriera Codziennego” oraz Wojskowej Agencji Fotograficznej.

Kontakt dla mediów:

Krystian Cieślak

Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych

tel. kom. 734 116 940

e-mail: kcieslak@archiwa.gov.pl

Biuro Prasowe, e-mail: media@archiwa.gov.pl